

Inatsisartunut ilaasortaq, Erik Jensen, Siumut

E-mailikkut uunga nassiussaaq: inatsisartut@inatsisartut.gl

§ 37 Naapertorlugu apeqqutip akissutaa aningaasaqarnermut tunngassuteqartut Nalagaaffimmiit oqartussaaffigineqartut pillugit

Inatsisit malittarisassaanni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit aningaasaqarnermut tunngassuteqartut Naalagaaffimmiit oqartussaaffigineqarnerat pillugit aammalu oqaatsit nutarterneqarnissaat pillugit pisariaqartitsisoqarnersoq. Apeqquteqaatit akissuteqaatinnut ataani takuneqarsinnaasumut innersuutigineqarpoq.

13-03-2020
Sagsnr.: 2020-5043

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1:

Inatsisit aningaasaqarnermut tunngassuteqartut Naalagaaffimmiit (Danmark-imiit) oqartussaaffigineqarput. Kalaallit Nunaannilu innuttaasut amerlanerpaartaat kalaallisut oqaaseqartuupput, tamannalu tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut suut periarfissaasinnaasutut isigivaat, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut sullinneqartut bank-iniit aammalu sillimmasiisarnernut tunngasut, isumaqatigiissutit inuunermut pingaaruteqaqisut, kalaallisuunngortinissaannik piumasaqaammik saaffiginnissuteqartoqassappat?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni aningaasalersuineramik ingerlataqartut pisussaaffeqarput pingaarutillit isumaqatigiinnerit atuisunut allaganngorlugit suliarissagaat, tak. aningaasalersuineramik ingerlataqartunut ileqqorissaarneq pillugu Kalaallit Nunaanni nalunaarummi § 4.

Malittarisassami allaqqanngilaq suut piumasaqaataanersut sorliit oqaatsit atorlugit isumaqatigiinnerit ilusilersorneqartassanersut. Aningaasalersuineramik ingerlataqartut taamaattumik pisussaaffeqanngillat isumaqatigiissutinut piumasaqaatit kalaallisut allassallugit (imaluunniit aalajangersimasoq oqaaseq atorlugu).

Taanna allanngortinneqassappat taava nalunaarummi § 4 allanngortinneqartariaqassaaq, taamaasillunilu piumasaqaatinngorluni atuisup piumasaqarnera malillugu piumasaqaatit kalaallisut allanneqarsimassasut. Taamannak allannguisoqassappat taava aamma inatsimmik allannguisoqartariaqassaaq, inatsisit atulersinnissaat taamannak oqaatsisigut piumasaqarnissamik tunngavissaqartinniarlugu.

Aningaasaqarnermut tunngasut inatsisaanik atuutsitsinermut suliassaqarfik Kalaallit Nunaanniit tiguneqarnikuunnigilaq. Aningaasalersuineramik ingerlataqartut pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqarnerat pillugu peqqussummi nalunaarut eqqartorneqarmat taamaattoq allannguinuq Naalagaaffimmiit suliarineqartariaqassaaq.

Apeqqut 2:

Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigivaat, nunatsinni innuttaasut aningaasarsiorfigineqartut kulturiat oqaasiilu ataqqillugit isumaqatigiissutit pinngitsooratik kalaallisut allattarnissaat piumasaaqateqartoqassappat?

Akissut:

Nalilerneqarpoq atuisut oqaatigiinnassagaanni piumasarisaraat aammalu soqutigisaqarfigalugu oqaaseq paasisinnaasaat atorlugu isumaqatigiissutit pillugit pappialat, aammalu aningaasaqarnermut pappialat ilanngullugit.

Apeqqut 3:

Kalaallisut allaqqasalernissaannut piumasaaqartoqarpat, tamanna qanoq annertutigisumik aningaasartuutigineqarsinnaasutut tagginneqarsinnaava?

Akissut:

Maannakkut periarfissaanngilaq missiliussallugu aningaasartuutigisinnaasat qanoq amerlatigissanersut annertussusaat suli ilisimaneqannginnami.

Apeqqut 4:

Isumaqatigiissutit Kalaallisut pinngitsoorani allanneqarnissaannik piumasaaqarnerup, nunatsinni sullissisut aammalu avataaniik suliaqartut Kalaallit Nunaanni niuerneramik ingerlataqarnerannik soqutiginninnerat annikinnerulernissaat aarlerinaateqalersitsissava??

Akissut:

Naalakkersuisut nalilerpaat, pappialanik kalaallisuunnigortitsinerit qallunaatuunnigortitsinerillu, ajortumik kinguneqarnaviannigitoq. Naalakkersuisut susassaqarfirmut tunngatillugu ataaniittunik kalaallisut oqaatsinik atuisarnerit pillugit nalilersortitsisimavoq.

Oqaasileriffiup ilisimatitsissutigivaa, pilersaarusiornermi inatsisitigut taaguusersuutit pillugit:

“

Inatsisinik taaguusersuutit suliaralugit aallartinneqassappata aningaasat inuttallu atorneqarnissaat avaqqunneqarsinnaangillat. Taaguusersuutit suliarinerini suliarni

immikkut paasisimasaqartut peqatigalugit pisarpoq, matumani inatsisilerituut, minnerpaamillu oqaasilereriaatsinut ilisimasalik oqaasilerisoq ataaseq.

Oqaasileriffiup misissorsimavaa aamma pilersaarummik nassuiaat inaarsarsimallugu aamma qallunaatut inatsisitigut oqariartaatsit (paasisutissat) aallaavigissagaanni taava oqaatsit inatsisitigut 6.000-it pallillugit amerlatigaat. Qallunaatut paasisutissat atorpeqartut tunuliaqutaralugit oqaatsit nassuiaataat kalaallisut nutserneqarsinnaassapput aamma taamaalilluni taakkununga oqariartaatsit oqaatsinik kalaallisut pilersitsinikkut naleqquttunik nutserlugit.

Taaguutit immikkut ittuupput, aamma taamaattumik oqaatsit nassuiaataannut aamma qanoq ataqatigiinnerannut, inatsisilerituunik tamatigut ilisimasalinnik pisariaqarpoq. Kalaallisut oqariartaatsinik pitsaasunik pilersitsissagaanni, suliaminnik ilisimasallit pinngittoorneqarsinnaanngillat, inatsisilerituujullutillu kalaallisullu pikkorissut.

Kalaallit inatsisilerituut ulappullutillu ikereermata nunatsinni suliamut tassumunnga killilimmik sulisoqarsinnaavugut, taamaattumik inatsisilerituunik ullut tamaat sulisinnaasoq atorfinitsinneqarnissa pisariaqarpoq.

Nalilersuinitinni isumaqarpugut suliniummut tassunga, minnerpaamik inatsisileritooq ataaseq atorfinitsinneqassasoq aamma siunnersorti ataaseq (imaluunniit inatsisilerituut marluk) aamma assersuutigalugu ilinniarnermi saniatigut ikiortit marluk. Tassumunnga suliniummut nalilikannersimavarput suliniut 4.7 mio kr. missaani akeqassasoq, minnerpaamillu ukiut marluk naammassineqarsinnaassasoq.

Isumaqatigiissusiornerit atsioqatigiinnerillu eqqarsaatigalugit, pingaaruteqarpoq matumanittaaq aaliagersimasunik oqariartaatsinik sumiiffinni assigiinngitsuni sanasoqarnissaa, soorlu assersuutigalugu illusinermi, umitsiamik pisinermi il. il.

Oqaatigilaarneqassaarlu tulleriarinissamut allattorsimaffimmik sanasoqarsinnaalluarmat, inatsisilerinermi suut tungaani aallartittoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarneruva, taamaalilluni suliniuk arlalinni immikkoortukkuutaani ingerlasinnaavoq.

“

Apeqqut 5:

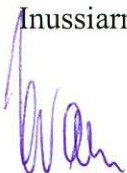
Isumaqatigiissutit Kalaallisut pinngitsoorani allanneqarnissaannik piumasaqarnerup, nunatsinni sullissisut aammalu avataaniit suliaqartut Kalaallit Nunaanni niuernerminik ingerlataqarnerannik soqutiginninnerat annikinnerulernissaat aarlerinaateqalersitsissava?

Akissut:

Sunaluunniit najoqqutassiaq ingerlatsinermut piumasaqaat naatsorsuutigineqassaaq suliffeqarfiup tamakkiisumik isumaliutiginninneranut ilaassalluni, tassanilu pilersitsinissamik imaluunniit niuerfimmiiiginnarnissamik kissaaataanut tunngassalluni.

Isumaqatigiissutit Kalaallisut pinngitsoorani allanneqarnissaannik piumasaqarnerup nunatsinni sullissisut Kalaallit Nunaanni niuernermik ingerlatsiunnaarnissaanik ilimanaateqanngilaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jess Svane